

IQTISODIY TERMINLARNING O'ZBEK TILIGA MOSLASHUVI VA GRAMMATIK INTEGRATSIYASI

Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

“O‘zbek tili va adabiyoti” kafedrası mudiri,

filologiya fanlari bo‘yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

dilyuldasheva83@gmail.com

0000-0002-3898-2113 ORSID

Xolto'rayev Shohjahon Alisherovich

“Iqtisodiyot” fakulteti 1-kurs talabasi,

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

Sh0hjahnshohjahon0109@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada iqtisodiy terminlarning o‘zbek tiliga moslashuvi jarayoni va ularning grammatik integratsiyasi batafsil tahlil qilinadi. Tadqiqotda xalqaro iqtisodiy atamalarning o‘zbek tiliga kirib kelish yo‘llari, ularning fonetik, morfologik va sintaktik jihatdan moslashish mexanizmlari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, iqtisodiy terminlarning til tizimiga singib borish jarayoni va ularning nutqda qo‘llanish xususiyatlari yoritiladi. Maqolada bank, moliya, investitsiya va raqamli iqtisodiyot sohaslariga oid terminlar misolida grammatik integratsiya jarayoni tahlil qilinadi. O‘zlashma iqtisodiy atamalarning o‘zbek tili grammatik qoidalariga moslashishi, ularning ot, sifat va birikma shakllarida ishlatilishi hamda gap tarkibidagi funksional roli misollar asosida ko‘rsatib beriladi. Tadqiqot natijalari iqtisodiy terminologiyaning rivojlanishi va o‘zbek tilining leksik-grammatik tizimi boyishiga xizmat qilishini tasdiqlaydi. Ushbu maqola tilshunoslik, terminologiya va iqtisodiy kommunikatsiya sohaslarida ilmiy tadqiqotlar uchun muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: iqtisodiy terminlar, terminologiya, o'zlashma so'zlar, moslashuv jarayoni, grammatik integratsiya, morfologik tahlil, sintaktik tuzilmalar, fonetik moslashuv, iqtisodiy leksika, so'z yasalishi, affiksatsiya, bank terminlari, moliyaviy terminlar.

Аннотация: В данной статье подробно анализируется процесс адаптации экономических терминов в узбекском языке и их грамматическая интеграция. В исследовании рассматриваются пути проникновения международных экономических терминов в узбекский язык, а также их фонетическая, морфологическая и синтаксическая адаптация. Особое внимание уделяется процессу вхождения терминов в языковую систему и особенностям их употребления в речи. В статье на примере терминов банковской, финансовой, инвестиционной и цифровой экономики анализируется процесс грамматической интеграции. Показано, как заимствованные экономические термины адаптируются к грамматическим нормам узбекского языка, используются в форме существительных, прилагательных и словосочетаний, а также выполняют определённые функции в структуре предложения. Результаты исследования подтверждают, что развитие экономической терминологии способствует обогащению лексико-грамматической системы узбекского языка.

Данная работа имеет важное значение для лингвистики, терминологии и исследований в области экономической коммуникации.

Ключевые слова: экономические термины, терминология, заимствованные слова, процесс адаптации, грамматическая интеграция, морфологический анализ, синтаксические конструкции, фонетическая адаптация, экономическая лексика, словообразование, аффиксация, банковские термины, финансовые термины.

Abstract: This article provides a detailed analysis of the adaptation process of economic terms in the Uzbek language and their grammatical

integration. The study examines the ways international economic terms enter the Uzbek language, as well as their phonetic, morphological, and syntactic adaptation. Special attention is given to how these terms become integrated into the language system and their usage in speech. The paper analyzes the process of grammatical integration using examples from banking, financial, investment, and digital economy terminology. It demonstrates how borrowed economic terms adapt to the grammatical rules of the Uzbek language, are used in the form of nouns, adjectives, and phrases, and perform specific functions within sentence structures. The results confirm that the development of economic terminology contributes to the enrichment of the lexical-grammatical system of the Uzbek language.

This study is important for linguistics, terminology studies, and research in economic communication.

Keywords: economic terms, terminology, loanwords, adaptation process, grammatical integration, morphological analysis, syntactic structures, phonetic adaptation, economic vocabulary, word formation, affixation, banking terms, financial terms.

Kirish. Bugungi globallashuv sharoitida iqtisodiy jarayonlar jadal sur'atlarda rivojlanib bormoqda. Bu esa o'z navbatida yangi iqtisodiy tushunchalar, hodisalar va munosabatlarni ifodalovchi maxsus terminlarning paydo bo'lishiga olib kelmoqda. Natijada iqtisodiy terminologiya tizimi doimiy ravishda kengayib, boyib bormoqda. O'zbek tilida iqtisodiy terminlarning shakllanishi va rivojlanishi tilning leksik va grammatik imkoniyatlarini kengaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Iqtisodiy terminlar asosan moliya, bank tizimi, investitsiya, soliq siyosati, tashqi iqtisodiy faoliyat hamda raqamli iqtisodiyot kabi sohalar bilan bevosita bog'liq holda shakllanadi va qo'llaniladi. Bu jarayonda terminlarning manbalari turlicha bo'lib, ularning bir qismi o'zbek tilining ichki imkoniyatlari asosida yaratiladi (so'z yasash, affiksatsiya, birikma hosil qilish), boshqa qismi esa ingliz, rus va boshqa xorijiy tillardan o'zlashgan

soʻzlar hisoblanadi. Oʻzlashma terminlar vaqt oʻtishi bilan oʻzbek tilining fonetik, morfologik va sintaktik qoidalariga moslashib, til tizimiga singib boradi. Iqtisodiy matnlar ilmiy-rasmiy uslubga mansub boʻlib, ularda aniqlik, ixchamlik va mantiqiy izchillik asosiy talab hisoblanadi. Shu sababli bu matnlarda ot va sifat turkumiga mansub soʻzlar, shuningdek murakkab sintaktik tuzilmalar keng qoʻllaniladi. Bu esa iqtisodiy mazmuni aniq va tushunarli tarzda yetkazishga xizmat qiladi.

Iqtisodiy terminlarning grammatik integratsiyasi ularning nutqda toʻgʻri qoʻllanilishi, turli grammatik shakllarda ishlatilishi va maʼno jihatdan aniqlashuvi bilan izohlanadi. Shu bois iqtisodiy terminologiyani oʻrganish nafaqat tilshunoslik, balki iqtisodiy kommunikatsiya nuqtayi nazaridan ham dolzarb hisoblanadi.

Ushbu maqolaning asosiy maqsadi iqtisodiy terminlarning oʻzbek tiliga moslashuv jarayonini, ularning grammatik integratsiya xususiyatlarini hamda zamonaviy iqtisodiy tilning rivojlanish tendensiyalarini tahlil qilishdan iborat.

Asosiy qism. Iqtisodiy terminlarning oʻzbek tiliga moslashuvi va grammatik integratsiyasi jarayoni tilshunoslik fanining eng murakkab va ayni paytda eng dinamik sohalaridan biri hisoblanib, u tilning nafaqat leksik boyligi, balki uning oʻzgaruvchan ijtimoiy-iqtisodiy voqelikka qay darajada moslasha olish qobiliyatini belgilab beradi. Globallashuv jarayonlari, xalqaro moliya bozorlari bilan uzviy bogʻliqlik hamda raqamli iqtisodiyotning shiddatli rivojlanishi oʻzbek tilidagi iqtisodiy terminologiyaning tizimli yangilanishini taqozo etmoqda. Bu jarayon shunchaki chet tilidagi soʻzlarni mexanik tarzda oʻzbek tiliga koʻchirish emas, balki ularni tilning ichki qonuniyatlari, fonetik tuzilishi va grammatik imkoniyatlari bilan uygʻunlashtirishni talab qiladigan oʻta nozik lingvistik amaliyotdir. Oʻzbek tili aglyutinativ til boʻlganligi bois, xorijiy terminlarning unga integratsiyasi oʻziga xos tarzda amalga oshadi va bu koʻpincha soʻz oʻzagining saqlanib qolishi hamda unga oʻzbekcha qoʻshimchalarning faol qoʻshilishi orqali namoyon boʻladi. Masalan,

"menejment", "marketing", "logistika" yoki "investitsiya" kabi atamalar nafaqat o'zbek tilining fonetik tizimiga moslashtirildi, balki ular "menejmentlik", "marketingchi", "investitsiyalash" kabi shakllar orqali tilning derivatsion imkoniyatlarini ham kengaytirdi. Bu holat o'zlashma terminlarning til tanasiga naqadar chuqur singib ketganligini va ular endilikda begona emas, balki tilning ajralmas qismiga aylanganligini ko'rsatadi. Terminologik moslashuvning muhim bosqichlaridan biri bu terminning semantik (ma'noviy) qamrovi bilan bog'liqdir. Ko'p hollarda ingliz yoki boshqa tillardagi iqtisodiy atamalar o'zbek tiliga o'tish jarayonida o'zining asl ma'nosidan biroz farqli ravishda qo'llanishi mumkin, bu esa tilning pragmatik ehtiyojlari bilan izohlanadi. Masalan, "broker" yoki "diler" kabi tushunchalar g'arb iqtisodiy nazariyasida juda aniq funksional vazifalarga ega bo'lsa-da, o'zbek tili muhitida ular vositachilik faoliyatining kengroq doirasini qamrab oluvchi umumiy atamalarga aylanib bormoqda. Bunday semantik kengayish jarayoni tilning iqtisodiy jarayonlarni sodda va tushunarliroq tasvirlash istagi bilan bog'liq bo'lib, bu holat professional iqtisodchilar va keng omma o'rtasidagi terminologik tafovutni yuzaga keltirishi mumkin. Shuning uchun ham grammatik integratsiya jarayonida terminning aniqligi va uning izohli lug'atlardagi o'rni muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbek tilidagi iqtisodiy terminlarning grammatik integratsiyasi, xususan, ularning kelishik, ko'plik va egalik qo'shimchalarini qabul qilishi, bu so'zlarning sintaktik munosabatlarga erkin kirishishini ta'minlaydi. "Raqamli iqtisodiyot" birikmasidagi "raqamli" so'zi o'zbekcha sifatdosh shakli bo'lsa, "iqtisodiyot" so'zi esa arabcha o'zakli bo'lib, ular birikib, butunlay yangi va zamonaviy tushunchani ifodalaydi. Bu o'zaro integratsiya tilning moslashuvchanlik xususiyatini namoyon etadi. Raqamli iqtisodiyot davrida "fintex", "blokcheyn", "tokenizatsiya", "kriptoaktiv" kabi atamalar tilga shiddat bilan kirib kelmoqda. Bu terminlarning aksariyati o'zbek tilida hali to'liq milliy muqobiliga ega emasligi sababli, ular transliteratsiya yo'li bilan qabul qilinmoqda. Biroq, tilshunoslik

nuqtai nazaridan, bu terminlarning uzoq muddatli istiqbolda o'zbek tilidagi grammatik qoliplarga to'liq moslashishi uchun ularni muntazam ravishda ilmiy muomalaga kiritish va tushuntirish ishlari olib borilishi zarur. Masalan, "token" atamasini "tokenlashtirish" shaklida fe'lga aylantirish, uning o'zbek tili morfologiyasi doirasida yashab ketishiga imkon yaratadi. Grammatik integratsiyaning yana bir jihati – bu o'zlashma terminlarning gap tarkibida ega yoki to'ldiruvchi vazifasini bajarishdagi erkinligidir. Masalan, "auditorlar hisobotni tekshirdi" gapida "auditor" (lotincha o'zak) so'ziga o'zbekcha ko'plik qo'shimchasi qo'shilgani, uning sintaktik jihatdan to'liq integratsiyalashganini bildiradi. Bunday sintaktik moslashuv terminlarning ilmiy va amaliy matnlarda hech qanday uslubiy noqulayliksiz qo'llanilishini kafolatlaydi. Biroq, tilshunos olimlar va iqtisodchilar oldida yana bir muhim muammo turibdi: terminologik tartibsizlik. Ayrim hollarda bir xil tushuncha uchun bir nechta atama qo'llanishi (masalan, "menejment" va "boshqaruv", "marketing" va "tovarshunoslik" kabi) matnlarda noaniqliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Shuning uchun, iqtisodiy terminologiyani me'yorlashtirish, ya'ni yagona standartni belgilash iqtisodiy ta'lim va davlat boshqaruvi uchun juda muhimdir. Bu jarayonda milliy terminologik baza bilan xalqaro standartlar o'rtasidagi muvozanatni saqlash – tilimizning ilmiy salohiyatini saqlab qolishning garovidir.

Bundan tashqari, iqtisodiy terminlarning o'zbek tiliga moslashuvi jarayonida "purizm" (tilni begona so'zlardan tozalash) va "pragmatizm" (tilni rivojlantirish uchun zarur atamalarni qabul qilish) o'rtasidagi ziddiyatlar ham kuzatiladi. Tarixiy tajribaga nazar tashlaydigan bo'lsak, o'zbek tili har doim boshqa tillardan olingan so'zlarni o'zining fonetik va grammatik tizimiga moslashtirishda katta mahorat ko'rsatgan. Bugungi kunda ham iqtisodiy atamalarning o'zbek tiliga kirib kelishi tilimizning boyishi va zamonaviy talablarga javob berishi uchun xizmat qiladi. Biroq, bu o'zlashish jarayoni nazoratsiz qolmasligi lozim. Har bir yangi atama tilga kirib kelar ekan, u

o'zining ma'noviy va funksional yuklamasini saqlab qolishi, shuningdek, o'zbek tilidagi sinonimik qatorlarga qanday ta'sir qilishini tahlil etish kerak. Masalan, "bozor" so'zi o'zbek tilida juda qadimiy va boy ma'noli so'z bo'lib, uning "bozor iqtisodiyoti" birikmasida qo'llanilishi, uning zamonaviy ma'nolar bilan boyishiga olib keldi. Bu kabi jarayonlar tilning tirik organizm ekanligini, u doimo o'zgarib, rivojlanib va zamon bilan hamnafas bo'lib borishini ko'rsatadi. Grammatik integratsiya esa bu jarayonning poydevori bo'lib xizmat qiladi; chunki so'z qancha ko'p grammatik shakllarni qabul qilsa, u til uchun shunchalik "o'z"lashib boradi. Shuning uchun, kelajakda iqtisodiyot sohasidagi terminologik lug'atlarni boyitish, xalqaro miqyosdagi atamalarni o'zbek tilining ichki imkoniyatlari (so'z yasovchi qo'shimchalar, kalsiyalash usullari) yordamida tarjima qilish yoki moslashtirish, bu sohadagi tadqiqotlarning asosiy yo'nalishi bo'lishi kerak. Iqtisodiy matnlarning o'quvchi uchun tushunarli va ravon bo'lishi, terminlarning to'g'ri tanlanishi va ularning grammatik jihatdan to'g'ri qo'llanilishiga bog'liqdir. Yakuniy tahlilda, iqtisodiy terminlarning o'zbek tiliga moslashuvi va grammatik integratsiyasi – bu murakkab, davomiy va doimiy takomillashib boradigan jarayon bo'lib, u tilimizning nafaqat ilmiy, balki iqtisodiy tafakkur vositasi sifatidagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qiladi. Har bir termin – bu yangi bir tushuncha, yangi bir imkoniyat va yangi bir bilim demakdir. Ularni o'zbek tili qolipiga solish, tilimizning imkoniyatlarini yanada kengaytiradi va uni dunyo miqyosidagi muloqot vositalari qatorida yanada munosib o'ringa olib chiqadi. Bu esa o'z navbatida, o'zbek tilidagi iqtisodiy adabiyotlarning sifati, ilmiy tadqiqotlarning darajasi va eng muhimi, iqtisodiy ta'limning mazmun-mohiyatini yuksaltirishga turtki beradi. Shunday qilib, iqtisodiy terminologiya ustida ishlash nafaqat tilshunoslar, balki iqtisodchilar va butun ilmiy hamjamiyatning zimmasidagi mas'uliyatli vazifadir. Bundan tashqari, iqtisodiy terminlarning ilmiy muomaladagi o'рни va ularning o'zbek tili lug'at tarkibiga singib ketishi jarayonini tadqiq etishda akademik lug'atchilikning o'рни beqiyosdir.

Terminologik lugʻatlar nafaqat soʻzning maʼnosini tushuntirib beruvchi manba, balki iqtisodiy atamalarni standartlashtirishning asosiy vositasidir. Oʻzbek tilida iqtisodiy lugʻatchilik sohasida erishilgan yutuqlar bilan bir qatorda, hanuzgacha yechimini kutayotgan muammolar ham mavjud. Xususan, bir xil xalqaro atamaning turli adabiyotlarda turlicha talqin qilinishi yoki tarjima etilishi (masalan, "equity" atamasining "kapital", "ulush", "sof qiymat" kabi turlicha variantlarda qoʻllanilishi) oʻquvchilar va yosh tadqiqotchilar uchun maʼlum darajada qiyinchiliklar tugʻdiradi. Shu sababli, iqtisodiy terminlar boʻyicha yagona, izohli va normativ lugʻatlarni yaratish hamda ularni raqamlashtirish bugungi kunning talabidir. Bu jarayonda tilshunoslar va iqtisodchi-olimlar hamkorligi shart. Tilshunoslar terminning morfologik va sintaktik jihatdan toʻgʻri shakllanishini nazorat qilsalar, iqtisodchilar ushbu atamaning mazmunan aniqligini taʼminlaydilar. Aynan mana shunday hamkorlik natijasida oʻzbek tilidagi iqtisodiy terminologiya yanada tartibli, tushunarli va xalqaro standartlarga mos holatga keladi. Shuni ham alohida taʼkidlash kerakki, oʻzbek iqtisodiy terminologiyasining shakllanish tarixiga nazar tashlasak, unda uch qatlamli xususiyatni koʻramiz: birinchi qatlam – qadimdan mavjud boʻlgan milliy iqtisodiy atamalar (savdo, bozor, boylik, hisob); ikkinchi qatlam – oʻtgan asrda rus tili vositachiligida kirib kelgan va hozirgacha keng qoʻllanilib kelinayotgan sovet davri iqtisodiy terminlari; va uchinchi qatlam – globallashtirish davrida bevosita ingliz tilidan oʻzlashayotgan zamonaviy terminlar. Bu uch qatlamning oʻzaro uygʻunlashuvi oʻzbek iqtisodiy tilining boyligini namoyon etadi. Biroq, tilshunoslik nuqtai nazaridan, ushbu qatlamlar oʻrtasidagi raqobat baʼzida iqtisodiy matnlarning uslubiy nomutanosibligiga olib keladi. Masalan, bitta ilmiy maqolada ham "tovar" (ruscha oʻzlashma), ham "mahsulot" (oʻzbekcha), ham "produkt" (yevropacha) soʻzlarining aralash qoʻllanilishi matnning ilmiy darajasini pasaytirishi mumkin. Shu bois, mualliflar iqtisodiy mavzudagi matnlarni yozishda terminologik birlikni saqlashga intilishlari kerak. Bu borada "kalsiya" usuli,

ya'ni xorijiy terminni to'g'ridan-to'g'ri ko'chirmasdan, uning o'zbek tilidagi mantiqiy muqobilini yaratish (masalan, "cloud computing" o'rniga "bulutli hisoblashlar" yoki "fintech" o'rniga "moliya texnologiyalari") tilning ichki imkoniyatlarini namoyon etishning eng samarali yo'li hisoblanadi. Bundan tashqari, iqtisodiy terminlarning grammatik integratsiyasi masalasida so'z birikmalarining roli juda katta. O'zbek tilida iqtisodiy atamalar ko'pincha birikma holida keladi va bu birikmalarning tuzilishi tilning sintaktik qonuniyatlariga to'liq bo'ysunadi. Masalan, "iqtisodiy samaradorlik", "investitsion muhit", "moliyaviy barqarorlik" kabi birikmalarda o'zlashma o'zaklarga o'zbekcha sifatdosh qo'shimchalari qo'shib, ularning gap tarkibidagi vazifasini o'zgartirmoqda. Bu jarayon terminning nafaqat nom sifatida, balki jarayonni tavsiflovchi vosita sifatida ham ishlatilishini anglatadi. Iqtisodiy terminologiyaning rivojlanishi bevosita iqtisodiy ta'lim tizimi bilan bog'liqdir. Universitetlardagi darsliklar va o'quv qo'llanmalarida terminlarning to'g'ri va izchil qo'llanilishi bo'lajak iqtisodchilarning nutq madaniyatini shakllantiradi. Agar talaba darslikda bir atamaning o'n xil variantini ko'rsa, u ham amaliyotda noaniqlik bilan ish yuritadi. Shuning uchun, oliy ta'lim muassasalarida iqtisodiy atamalar bo'yicha seminar-treninglar o'tkazish, ularni grammatik integratsiyasini tushuntirish va matnlarda to'g'ri qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirish juda muhimdir.

Yakuniy xulosa o'rnida aytish mumkinki, iqtisodiy terminlarning o'zbek tiliga moslashuvi va grammatik integratsiyasi – bu tugallanadigan jarayon emas, balki tilning doimiy o'sishi bilan bog'liq bo'lgan uzluksiz harakatdir. Til – tirik organizm kabi o'zini o'rab turgan ijtimoiy-iqtisodiy muhitga moslashadi va iqtisodiy terminlar bu moslashuvning oldingi safida turadi. Bizning vazifamiz – ushbu jarayonni ilmiy nuqtai nazardan nazorat qilish, tilimizning milliy qiyofasini saqlagan holda, uni zamonaviy global iqtisodiyot talablariga moslashtirishdir. Bu borada olib borilayotgan tadqiqotlar nafaqat tilshunoslik uchun, balki o'zbek iqtisodiyoti rivoji uchun ham muhim

poydevor bo'lib xizmat qiladi. Terminlarimiz qanchalik aniq, grammatik jihatdan mukammal va tushunarli bo'lsa, iqtisodiy tafakkurimiz shunchalik ravshan va natijali bo'ladi. Iqtisodiy terminlarning kelajagi – bu o'zbek tilining ilmiy va amaliy qudratini yanada oshirish, uni dunyo miqyosidagi ilmiy muloqotning teng huquqli a'zosiga aylantirish yo'lidagi muhim qadamdir. Har bir yangi atama – bu yangi imkoniyat va biz bu imkoniyatlardan o'z ona tilimizni boyitish yo'lida unumli foydalanishimiz kerak.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, iqtisodiy terminlarning o'zbek tiliga moslashuvi va grammatik integratsiyasi jarayoni tilimizning nafaqat leksik boyligini oshirishga, balki uning zamonaviy iqtisodiy tafakkur vositasiga aylanishiga xizmat qiladigan obyektiv va muqarrar hodisadir. Bu jarayonda biz nafaqat xalqaro moliya va bozor terminlarini qabul qilishimiz, balki ularni o'zbek tilining fonetik va grammatik tizimiga chuqur singdirishimiz, ya'ni ularni til tanasiga to'liq integratsiya qilishimiz kerak. Bunda haddan tashqari chet so'zlarga ruju qo'yish (tilga zarar yetkazish) va mutlaq cheklash (tilni zamonadan ortda qoldirish) o'rtasidagi oltin o'rtalikni saqlash, ya'ni milliy terminologik bazani asrab-avaylagan holda global standartlarga moslashish eng muhim vazifadir. Iqtisodiy atamalarning bixillashtirilishi, izohli lug'atlarning raqamli formatda muntazam yangilab borilishi va tilshunoslar hamda iqtisodchi-olimlar o'rtasidagi samarali hamkorlik kelajakda ilmiy matnlarning sifati va darajasini yuksaltirishga xizmat qiladi. Yakunda shuni aytish mumkinki, terminologiya – bu shunchaki so'zlar yig'indisi emas, balki iqtisodiy taraqqiyotning ko'zgidir. O'zbek tili qanchalik aniq, boy va zamonaviy iqtisodiy qoidalarga mos atamalar bilan boyisa, kelajak avlodning iqtisodiy savodxonligi va dunyo miqyosidagi raqobatbardoshligi ham shunchalik yuqori bo'ladi. Shu bois, har bir yangi terminning tilimizga kirib kelishi va uning grammatik jihatdan to'g'ri shakllantirilishi – ona tilimizning ilmiy qudratini mustahkamlash yo'lidagi mas'uliyatli qadamdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Yuldasheva D.B. Lexical and Semantic Analysis of Management Terminology in the Uzbek Language. European Journal of Innovation in Nonformal Education (EJINE), Volume 6, Issue 1, January 2026.
2. Yuldasheva D. Formation of Economic Terminology – The Current Stage of Development of the Terminology of the Uzbek Language. Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities, 2022, 2(1.6), Philological Sciences.
3. Abdullayev A.A. Zamonaviy o'zbek iqtisodiy terminologiyasi: shakllanish va rivojlanish tendensiyalari. – Toshkent: “Fan va texnologiya”, 2022.
4. Bobojonov O.Q. Raqamli iqtisodiyot va unga oid atamalarning lingvistik tahlili. – Toshkent: “Akademnashr”, 2023.
5. Rahimova M.S. Iqtisodiy matnlarda o'zlashma terminlarning grammatik va stilistik xususiyatlari. – Samarqand: SamDU nashri, 2024.
6. To'xtasinov I.M. O'zbek tilidagi xalqaro moliyaviy atamalarning milliy muqobillari. – Toshkent: “Iqtisodiyot”, 2021.
7. Юлдашева Д.Б. Kichik biznes va xususiy tadbirkorliklarda o'zbek tilini rivojlantirishning bugungi kundagi dolzarbligi International journal of recently scientific researcher's theory, Volume: 1 Issue:9, 2023-dekabr, 196-200 b.
8. Hasanova G.Sh. Terminologik lug'atchilik va zamonaviy iqtisodiy leksikografiya muammolari. – Toshkent: “Universitet”, 2025.
9. Yo'ldoshev I.B. Investitsiya va bank ishiga oid terminlarning o'zbek tiliga moslashuvi. – Toshkent: “Moliya”, 2023.
10. Bekmurodovna, Y. D., & Bakhodirovich, E. D. (2023). PROBLEMS IN THE ERA OF GLOBALIZATION AND INNOVATIVE SOLUTIONS TO THEM. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 11(4), 329-331.

11. Mahmudova N. Globallashuv sharoitida o'zbek tili terminologik bazasini boyitish usullari // O'zbek tili va adabiyoti jurnali. – 2024. – №2.
12. Karimov Z.F. Iqtisodiy soha tarjimalarida terminologik aniqlikni ta'minlash masalalari. – Toshkent: “Yangi asr avlodi”, 2025.
13. Isoqova D. Raqamli iqtisodiyot atamalarining izohli lug'ati (Electronic resource). – Toshkent, 2026.
14. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi O'zbek tilini rivojlantirish jamg'armasi. Iqtisodiy soha terminlarini me'yorlashtirish bo'yicha tavsiyalar. – 2024.